

7. Майже повна відсутність уживаних в автографах і списках десятків тисяч діакритичних знаків, без яких марно пробувати збагнути, наприклад, сквородинську орфоепію.

8. Свавільна інтерпретація композиційної та графічної структури тексту, тобто неправильне розташування віршованих рядків один щодо одного, неправильний поділ їх на строфи, перенесення слів та фраз із одного рядка на інший, довільна розбивка прозового тексту на абзаци. Не взято до уваги або неправильно відтворено рясні графічні виокремлення Сквородою слів та фраз, тобто логічні наголоси.

Це – далеко не всі обставини, зважаючи на які нині дослідникові творчості Сквороди варто звертатися до видання «Григорій Скворода. Повна академічна збірка творів» [1]. Ясна річ, тисяча примірників цієї книжки, які вдалося надрукувати в 2010–2011 рр., – не надто великий наклад. Але ви-

дання існує у вільному доступі в інтернеті на спеціальному сайті www.skovoroda.org.ua.

Його супроводять уже згадана електронна конкорданція, яку підготували професори Університету Альберти (Канада) Наталія Пилип'юк та Олег Льницький (читач знайде там не лише саму конкорданцію, а й електронні копії рукописів Сквороди), а також чималого обсягу методичний посібник «Григорій Скворода: семінарії». Отже, сайт www.skovoroda.org.ua пропонує: 1) ретельно звірені тексти всіх відомих на сьогодні творів Сквороди; 2) близько 10 тисяч приміток і коментарів до них; 3) конкорданцію; 4) рукописи Сквороди; 5) семінарії із вивчення творчості Сквороди. Усе це створює доволі надійне підґрунтя для подальшого розвитку сквородинських студій в Україні та за кордоном. Принаймні українську класику в такому форматі досі ще не видавали.

Література

1. Скворода Г. Повна академічна збірка творів / Г.Скворода; за ред. проф. Л.Ушкалова. – 2-ге вид. – Х.; Едмонтон; Торонто: Майдан; Вид-во Канадського Інституту Українських Студій, 2011.

2. Скворода Г. Повне зібрання творів: у 2 т. / Г.Скворода. – К.: Наук. думка, 1973.

3. Скворода Г. Твори: у 2 т. / Г.Скворода. – К.: Вид-во Академії наук Української РСР, 1961.

4. Собрание сочинений Г.С.Сквороды. С биографией Г.С.Сквороды М.И.Ковалинского, с заметками и примечаниями В.Бонч-Бруевича. – Санкт-Петербург: Типография Б.М.Вольфа, 1912. – Т. I. – XV (Материалы к истории и изучению русского сектанства и старообрядчества / под ред. В.Бонч-Бруевича. – Вып. 5).

5. Сочинения Григория Саввича Сквороды, собранные и редактированные проф. Д.И.Багалеем. Юбилейное издание (1794–1894 гг.). – Х.: Типография губернского правления, 1894.

6. Чижевський Д. Філософія Г.С.Сквороди / Д.Чижевський; підготовка тексту й переднє слово проф. Л.Ушкалова. – Х.: Прапор, 2004.

7. Bartolini M. G. L'interstesto biblico nel dialogo Skovorodiano Beseda 1-ja narečennaja Observatorium (Sion). Analisi strutturale e semantica / M.G.Bartolini // Studien zu

Sprache, Literatur und Kultur bei den Slaven. Gedenkschrift für George Y. Shevelov aus Anlass seines 100. Geburtstages und 10. Todestages (Die Welt der Slaven. Bd. 42). – München; Berlin: Verlag Otto Sanger, 2012.

8. Erdmann E. von. Wahre Poiesis. Aufstieg zu Gott. Denken und Poetik von Hryhorij Skovoroda im Spannungsfeld der Philosophia Perennis / E. von Erdmann // Studien zu Sprache, Literatur und Kultur bei den Slaven. Gedenkschrift für George Y. Shevelov aus Anlass seines 100. Geburtstages und 10. Todestages (Die Welt der Slaven. Bd. 42). – München; Berlin: Verlag Otto Sanger, 2012.

9. Shevelov Y. Prolegomena to Studies of Skovoroda's Language and Style / Y.Shevelov // Hryhorij Savyč Skovoroda. An Anthology of Critical Articles / ed. by R. H. Marshall, Jr. and Th. E. Bird. – Edmonton; Toronto: Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 1994.

10. Strumiński B. Textological Notes on Skovoroda's Alphabet / B.Strumiński // Hryhorij Savyč Skovoroda. An Anthology of Critical Articles / ed. by R. H. Marshall, Jr. and Th. E. Bird. – Edmonton; Toronto: Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 1994.

11. Tschizewskij D. Skovoroda: Dichter, Denker, Mystiker / D.Tschizewskij. – München: Wilhelm Fink Verlag, 1974.

Скворода

Піти, піти без цілі і мети...
Вбирати в себе вітер і простори,
І ліс, і лан, і небо неозоре.
Душі лише співають: «Цвіти, цвіти!»

Аж власний світ у ній почне рости,
В якому будуть теж сонця і зорі,
І тихі води, чисті і прозорі.
Прекрасний шлях ясної самоти.

Іти у сніг і вітер, в дощ і хугу
І мудрості вином розвести тугу.
Бо, може, це нам вічний заповіт,

Оці мандрівки, дальні і безкраї,
І, може, іншого шляху немає,
Щоб з хаосу душі створити світ.

Освальд БУРГАРДТ